

הצעות לפעילויות שגריריות בדגש על "אחדות ושונות" בזיקה לתכנית "מפתח הלב" ב" בחודש ניסן

מס' הפעילות	השגרירים	ההיבט החברתי-ערכי מתוך סילבוס התכנית "מפתח הלב" ב"	האוכלוסייה המופעלת
<u>1</u>	תלמידי כיתות ד' - ו'	הימנעות מהתנהגויות שליליות ובחירת התנהגויות מקדמות בחיבור ל"ביעור חמץ"	תלמידי כיתות א' - ו'
<u>2</u>	תלמידי כיתות ד' - ו'	מעורבות וחסד במעגלים שונים בחיבור למצוות "קמחא דפסחא"	תלמידי כיתות ד' - ו'
<u>3</u>	תלמידי כיתות ד' - ו'	ילדים משתפים ילדים ב"סיפורה של אחדות ושונות" תוך התמקדות במסר חברתי ערכי מזווית ראייה אישית	תלמידי כיתות ד' - ו'
<u>4</u>	תלמידי כיתה א'	חברות בין שונים בחיבור ל"ארבעת הבנים"	תלמידי כיתות א' - ב'
<u>5</u>	תלמידי כיתה ג'	מקומו של הילד בליל הסדר	תלמידי כיתות א' - ב'
<u>6</u>	תלמידי כיתות ד' - ו'	ילדים משתפים ב"סיפורו של ליל הסדר במשפחתם" בסימן אחדות ושונות	תלמידי כיתות א' - ו'
<u>7</u>	תלמידי כיתות ד' - ו'	השיח הבין דורי בחיבור ל"והגדת לבנך"	תלמידי כיתות ה' - ו'

פעילות מס' 1

מטרת הפעילות: לזהות התנהגויות שליליות הפוגעות בקשרים בין תלמידי הכיתה
ההיבט בסילבוס: הימנעות מהתנהגויות שליליות ובחירת התנהגויות מקדמות בחיבור ל"ביעור חמץ".

השגרירים: תלמידי כיתות ד' - ו'

מסגרת הזמן המומלצת לפעילות: שיעור

האוכלוסייה המופעלת: תלמידי כיתות א' - ו'

תיאור הפעילות:

שלב א' - למידה

- השגרירים יציגו את ערך החודש ויזמינו את המופעלים לתאר מה ידוע להם על ערך זה.
- השגרירים יציגו מידע על "ביעור חמץ" שנערך לפני כניסת חג הפסח.
- השגרירים יבררו עם המופעלים את המשמעויות החברתיות של המושג "ביעור חמץ": להיפטר מהרע, לבטל את השלילי.

שלב ב' - שיתוף

השגרירים יזמינו את תלמידי הכיתה לשתף:

- ציינו דוגמאות להתנהגויות שליליות בכיתה, בהפסקה, בבית-הספר שניתן להגדיר כ"חמץ" שצריך "לבער".
- ספרו כיצד "החמץ" שתיארתם פוגע באווירה ובקשרים בין תלמידי הכיתה?

שלב ג' - התנסות

השגרירים יאפשרו למופעלים להתנסות ב"ביעור החמץ הכיתתי" עפ"י השלבים הבאים:

- העלאת התנהגויות שליליות אותן יש "לבער" ובירור: כיצד משפיעות התנהגויות אלה על האווירה בכיתה ועל האחדות והלכידות בין ילדי הכיתה?
- בחירת התנהגויות חיוביות שיש/כדאי/מומלץ לאמץ בכיתה ובירור: כיצד יתרמו התנהגויות חיוביות אלה לאחדות הכיתתית ולטיפוח תחושת השייכות?
- חתימה על אמנה כיתתית המפרטת את ההתנהגויות החיוביות.
דוגמה:

אמנת "ביעור החמץ הכיתתי"

הנני מתחייב לבער את ה"חמץ" מחברת הילדים בכיתתנו

ולקפיד על: כבוד, קבלה, סובלנות ושיתוף פעולה

על החתום,

פעילות מס' 2

מטרת הפעילות: לקחת חלק במתן "קמחא דפסחא" לקראת חג הפסח
ההיבט בסילבוס: מעורבות וחסד במעגלים שונים בחיבור למצוות "קמחא דפסחא".

השגירים: תלמידי כיתות ד' - ו'

מסגרת הזמן המומלצת: שיעור

האוכלוסייה המופעלת: תלמידי כיתות א' - ו'

תיאור הפעילות:

שלב א' - למידה

השגירים ילמדו את המופעלים על מצוות "קמחא דפסחא": משמעותה, מטרתה וכולי.
(ניתן להיעזר בכרטיס המידע בנושא מתוך התכנית "מפתח הלב" - חודש ניסן, כיתה ה').

שלב ב' - שיתוף

השגירים יזמינו את תלמידי הכיתה לשתף:

- תארו מצב/זמן/אירוע בו אתם או מישהו בסביבתכם תרם לאחרים: מי תרם? למי? מדוע? כיצד תרומה זו השפיעה על רגשות התורמים ועל סביבתם?
- תארו: כיצד מתקשרת המצווה "קמחא דפסחא" לפתגם: "כל ישראל ערביין זה לזה"?

שלב ג' - התנסות

השגירים יאפשרו למופעלים להתנסות במתן "קמחא דפסחא" עפ"י השלבים הבאים:

- בחירת ארגון או אוכלוסייה להם ירצו להעניק מצרכי מזון לקראת חג הפסח ובירור הדרכים לממש זאת.
- בירור: כיצד הפעילות המשותפת למען האחר עשויה לתרום לתחושת האחדות בחברת הילדים בכיתתכם?

פעילות מס' 3

מטרת הפעילות: להכיר באחדות ובשונות הקיימות בחברת הילדים בכיתה
ההיבט בסילבוס: ילדים משתפים ילדים ב"סיפורה של אחדות ושונות" תוך התמקדות במסר חברתי-ערכי מזווית ראייה אישית.

השגירים: תלמידי כיתות ד' - ו'

מסגרת הזמן המומלצת: שיעור

האוכלוסייה המופעלת: תלמידי כיתות ד' - ו'

תיאור הפעילות:

שלב א' - למידה

השגירים ילמדו על "אחדות ושונות" באמצעות יצירות ספרותיות שונות הלקוחות מהמקראות בזיקה לאחדות ולשונות. ניתן להיעזר ביצירות המפורטות בתכנית "מפתח הל"ב" בחודש ניסן.

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Yesodi/Hevra/MafteachHalev/MafteachHalev>

[Nisan.htm](http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Yesodi/Hevra/MafteachHalev/MafteachHalevNisan.htm)

שלב ב' - שיתוף

השגירים יזמינו את תלמידי הכיתה לשתף:

דמיינו שיש לכם אלבום כיתתי ובו תמונות המתעדות אתכם ברגעים של אחדות.

בחרו תמונה אחת ותארו: איזה רגע מתועד בתמונה? מתי התרחש? היכן התרחש? כיצד הרגשתם ברגע המתועד? כיצד באה לידי ביטוי האחדות ביניכם?

שלב ג' - התנסות

השגירים יאפשרו למופעלים להתנסות בתיעוד רגעים של "אחדות ושונות":

- כל קבוצת תלמידים תצייר "רגע של אחדות" שחווה בכיתה ותציין במספר שורות: מהו הרגע? ומה ברגע זה מבטא את האחדות והשונות בקרב ילדי הכיתה?
- כל קבוצה תציג את התוצר במליאה.
- ילדי הכיתה ייצרו את האלבום הכיתתי - "רגעים של אחדות ושונות" ויחשבו באיזה מסגרת ירצו להציגו: בערב הורים לקראת פסח, במרחב הבית ספרי ועוד.

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
האגף לחינוך יסודי
המחלקה לחינוך לחיים בחברה

פעילות מס' 4

מטרת הפעילות: לזהות את השונות שקיימת בין ילדי הכיתה
ההיבט בסילבוס: חברות בין שונים בחיבור ל"ארבעת הבנים".

השגרירים: תלמידי כיתה א'

מסגרת הזמן המומלצת: שיעור

האוכלוסייה המופעלת: תלמידי כיתות א' - ב'

תיאור הפעילות:

שלב א' - למידה

השגרירים יציגו את ארבעת הבנים שבהגדה ויבררו עם המופעלים: במה ארבעת הבנים שונים זה מזה?
האם לדעתכם ארבעת הבנים יכולים לשתף פעולה זה עם זה ולהיות מאוחדים על אף שהם שונים? מדוע?
(ניתן להיעזר בכרטיסי ארבעת הבנים מתוך התכנית "מפתח הלב" ב" - חודש ניסן, כיתה א').

שלב ב' - שיתוף

השגרירים יזמינו את תלמידי הכיתה לשתף ולספר:

- במה אתם שונים זה מזה? במה אתם דומים זה לזה?
- האם תוכלו לשתף פעולה למרות השונות? כיצד?
- מדוע חשוב שתפעלו מתוך אחדות ושתשתפו פעולה זה עם זה למרות השונות ביניכם?

שלב ג' - התנסות

השגרירים יאפשרו למופעלים להתנסות בפעילות המביאה לידי ביטוי את השונות ביניהם והמאפשרת להם לשתף פעולה מתוך אחדות.

- התחלקו לזוגות: בחרו חבר השונה מכם (במראה, בתכונה, בכישרון) איתו תרצו להכין ברכה לחג לתלמידי בית-הספר.
- תכננו את היצירה המשותפת: מה תכתבו בברכה? מה תציירו? באילו חומרים תשתמשו? היכן בבית הספר תרצו להציגה? במה כל אחד מכם יתרום להכנת הברכה?
- צרו את הברכה בשיתוף פעולה.

פעילות מס' 5

מטרת הפעילות: להעלות את המודעות לחשיבות של מתן מחמאה או מילת עידוד לבעל התפקיד

ההיבט בסילבוס: מקומו של הילד בליל הסדר.

השגרירים: תלמידי כיתה ג'

מסגרת הזמן המומלצת: שיעור

האוכלוסייה המופעלת: תלמידי כיתות א' - ב'

תיאור הפעילות:

שלב א' - למידה

השגרירים יציגו את חשיבות מתן העידוד לבעלי התפקיד באמצעות הטקסט הבא:

בליל הסדר בכל שנה

אני שר את "מה נשתנה?"

ובכל פעם מחדש

סבא ממש נרגש

סבתא מוחאת לי כפיים

ואחותי הגדולה מחבקת אותי בשתי ידיים.

השבוע קיבלתי תפקיד בטקס

לקרוא בקול את "מה נשתנה?", ממש כמו בליל הסדר

אבל אף אחד לא אמר לי:

כל הכבוד! אתה בסדר!

אז תגידו לי אתם - מה נשתנה?

השגרירים יבררו עם המופעלים: למה שואל הילד את חבריו "מה נשתנה?"

ניתן להתייחס לתגובות שמקבל הילד מבני משפחתו כשהוא ממלא תפקיד ולתגובות של בני כיתתו.

שלב ב' - שיתוף

השגרירים יזמינו את תלמידי הכיתה לשתף:

- אילו תפקידים אתם ממלאים בכיתה ובבית הספר?
- כיצד תרצו שחבריכם יתייחסו אליכם כבעלי תפקיד? (יסייעו, יתמכו, יעודדו, יפרגנו, יחמיאו).
- כיצד יתרמו התנהגויות אלה לתחושת האחדות בכיתה?

שלב ג' - התנסות

השגרירים יאפשרו למופעלים להתנסות במתן מחמאה, עידוד לבעלי התפקיד:

- התחלקו לזוגות: בחרו בעל תפקיד בכיתה שתמצאו להעניק לו מחמאה, מילות עידוד.
- כתבו זה לזה דברי מחמאה, עידוד והעניקו זאת.
- תארו במליאה כיצד תרמה הפעילות להרגשתכם.

פעילות מס' 6

מטרת הפעילות: לשתף ב"סיפורו של ליל הסדר" לצורך זיהוי המאחד והמייחד
ההיבט בסילבוס: ילדים משתפים ב"סיפורו של ליל הסדר" במשפחתם בסימן אחדות ושונות.

השגירים: מומלץ לכיתות ד' - ו'

מסגרת הזמן המומלצת: שיעור

האוכלוסייה המופעלת: כיתות א' - ו'

תיאור הפעילות:

שלב א' - למידה

השגירים מלמדים על אודות ליל הסדר במשפחות השונות.

(ניתן להיעזר בכרטיס "סיפורו של ליל הסדר במשפחה שלנו" מתוך התכנית "מפתח הלב" - חודש ניסן, כיתה ד').

http://meyda.education.gov.il/files/Yesodi/MafteachHalev/nisan/nisan_d_2.doc

ניתן להביא חפץ ייחודי או מאכל המאפיין את החג: בגד מסורתי, מנהג.

שלב ב' - שיתוף

השגירים יזמינו את תלמידי הכיתה לשתף:

- מה אתה אוהבים בליל הסדר? איזו חוויה זכורה לכם מליל הסדר?
- מה משותף בליל הסדר במשפחות השונות? במה אנו שונים זה מזה באופן שבו אנו מציינים את ליל הסדר?
- מה תורם לתחושת האחדות המשפחתית בחג? מה תורם לתחושת האחדות בין המשפחות השונות?

שלב ג' - התנסות

השגירים יאפשרו למופעלים להתנסות בהצגת ה"אחדות והשונות" בליל הסדר:

- מה תרצו להציג לחבריכם בהקשר לליל הסדר במשפחתכם? הגדה מסורתית העוברת מדור לדור, גביע, מפה מיוחדת, בגד מסורתי, מאכל ייחודי, מנהג.
- תכננו פעילות כיתתית בה כל תלמיד יציג זאת.

פעילות מס' 7

מטרת הפעילות: העלאת מודעות הלומדים להיותם "חוליה בשרשרת הדורות המשפחתית"

ההיבט בסילבוס: השיח הבין דורי בחיבור ל"והגדת לבנך".

השגירים: מומלץ לכיתות ד' - ו'

מסגרת הזמן המומלצת: שיעור

האוכלוסייה המופעלת: כיתות ה' - ו'

תיאור הפעילות:

שלב א' - למידה

- השגירים יבררו עם המופעלים מה משמעות ההיגד: "כל אחד מאיתנו הוא חוליה בשרשרת הדורות המשפחתית" (אפשר להדגים זאת באמצעות שרשרת, אילן יוחסין ועוד).
- השגירים יצטוו מתוך ההגדה של פסח: "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים", ויבררו:
- כיצד מתקשר ציטוט זה עם היותנו "חוליה בשרשרת הדורות"?
- כיצד העברת סיפור יציאת מצרים מדור לדור תורמת לאחדות?

שלב ב' - שיתוף

השגירים יזמינו את תלמידי הכיתה לשתף:

- מה נוהגים במשפחתכם להעביר מדור לדור? (סיפורים מהמורשת המשפחתית, מנהגים, מסרים, חפצים בעלי משמעות רגשית-סמלית). מי העביר זאת אליכם? כיצד? למי אתם תעבירו זאת? לשם מה?
- במה העברה זו תורמת למשפחתכם?

שלב ג' - התנסות

השגירים יאפשרו למופעלים להתנסות בכתיבת מסר שברצונם להעביר הלאה:

- היזכרו במסר/סיפור/מנהג/חפץ שאחת הדמויות במשפחה העבירה לכם ושחשוב לכם להעביר הלאה.
- השלימו את הפרטים הבאים והציגו לחבריכם:

כל אחד מאיתנו הוא חוליה בשרשרת הדורות

הדמות במשפחתי היא:

מדמות זו קיבלתי/למדתי

כחוליה בשרשרת הדורות הייתי רוצה להעביר זאת הלאה מפני ש

.....